20 JUL 2010

ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՑԵՔ!

ԽՍՀՄ Սննդային արդյունաբերության ժողկոմատ
Ծանիտարական Սպասարկման վարչության
Հայաստանի բաժանմունք

ՀՐԱՄԱՆ № 1799

ԽՍՀՄ ՄԵՏԿԵՐԲՈՒՄԸՆ ԺՈՂԿՈՄԱՏԻ
1-ԻՆ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1933 Թ.

614.3
Ռ-11

1. ԽՍՀՄ Մասժողկոմատի Սննդային արդյունաբերության ձեռնարկությունների բանվորների անձնական առողջապահական կանոններ։

2. ԽՍՀՄ Մասժողկոմատի Սննդային արդյունաբերության ձեռնարկությունների ախտահանման կանոններ։

ՄՈՍԿՎԱ—ՄՈՍԿՎԱ 1933 թ.

3774
11.09.2013
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՀ-ԽՍՀ
25516.60

Ստեփանավանի շրջգործկոմի տպարան

614.3
Խ-11
1010
41241
102/3
Գ. ՍԱՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՀ-ԽՍՀ
Ա. Մեհինեան անվան

ՀՐԱՄԱՆ

ԽՍՀՄ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏԻ

№ 1799

Քաղ. Մոսկվա, 1 հունվարի 1933 թ.

Միության Մատժողկոմատի Սննդային արդյունաբերության ձեռնարկությունների սանիտարական վիճակի հետագա լավացման և արտադրության մեջ խստագույն սանհողջապահական ռեժիմ ստեղծելու նպատակով հրամայում եմ՝

1. Հաստատել և Միության Մատժողկոմատի Սննդային արդյունաբերության բոլոր ձեռնարկություններում գործածության մեջ մտցնել ընդամենը կցվող «ԽՍՀՄ Մատժողկոմատի Սննդային արդյունաբերության ձեռնարկությունների բանվորների անձնական առողջապահական կանոնները»։

2. Պարտավորեցնել ԽՍՀՄ-ի Մատժողկոմատի գլխավոր սանիտարական տեսչությանը տեխնի-

կական պրոպագանդի և մեացած վարչություն-
ների հետ միասին հիշյալ կանոններն արտատա-
պել անհրաժեշտ քանակով, ժամանակարարել այն
բոլոր ձեռնարկներին և ապահովել այդ կանոն-
ների մանրազննին մշակումը բոլոր գործարան-
ներում, ցեխերում և բրիգադներում։

3. Վերոհիշյալ պարտադիր սանիտարական
կանոնների արագ տարածումն ապահովելու հա-
մար թույլ տալ սննդային արդյունաբերության
բոլոր ձեռնարկությունների դիրեկտորներին,
կատարելու բոլոր անհրաժեշտ ծախսերը (ախտա-
հան ապարատուրի, ախտահան միջոցների, սան-
հագուստ ձեռք բերելու և սանառողջապահական
սարքավորումը) անկախ այն բանից, թե այդ
ծախսերը պլանով նախատեսված են, թե վոչ։

4. Պարտավորեցնել ձեռնարկությունների բո-
լոր դիրեկտորներին ու սանիտարական տեսուչ-
ներին վերոհիշյալ կանոնները ստորագրությամբ
հայտնել ցեխերի պետերին, փոխվարպետներին,
բրիգադիրներին, ճարտարապետ - տեխնիկական
անձնակազմին և տեխնիկական հսկողության աշ-
խատողներին, կարգ սահմանել արտադրության
մեջ աշխատանքի բոլոր նոր ընդունվողներին
ծանոթացնելու այս կանոնների հետ։

5. Պարտավորեցնել Գլխավոր Սանիտարական
Տեսչությանը վոչ ուշ քան 1934 թ. հունվարը
կազմակերպել ներկա հրամանի կատարման ժա-
մանակային ստուգումը և ստուգման արդյունքների
մասին ինձ տեղեկացնել։

ԽՍՀՄ-ի Մատակարարման
ժողովրդական Կոմիսար՝
Ա. ՄԻԿՈՅԱՆ

Հաստատում եմ
ԽՍՀՄ-ի Մատակարարման
Ժողովրդական Կոմիսար ՄԻԿՈՅԱՆ
31 ն հոկտեմբերի 1933 թ.

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԽՍՀՄ-Ի ՄԱՏԺՈՂԿՈՄԱՏԻ ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ

Սննդամթերքների արտադրության ժամանակ սանիտարողջապահական ռեժիմ ստեղծելու նպատակով և ազգաբնակչությանը սննդամթերքների միջոցով վարակիչ հիվանդություններով վարակվելուց պաշտպանելու, ինչպես նաև սննդային թունավորումների հնարավորությունը կանխելու համար, Միության Մատժողկոմատի սննդային արդյունաբերության ձեռնարկությունների բոլոր բանվորների և ծառայողների համար սահմանվում և հետևյալ պարտադիր կանոնները։

I. ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՅՆԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1. Արտադրության մեջ ընդունվում են միայն այն բանվորներն ու ծառայողները, վորոնք առողջապահական կայանի կամ բուժարանի կողմից թույլտվություն ունեն և առողջ են ճանաչված։

2. Արգելվում է հարբած վիճակում աշխատողներին արտադրության մեջ մտնել։

3. Ձեռնարկություն գալիս բանվորը պետք է մաքուր և խնամքով լվացած լինի ձեռքերը, վերնահագուստն ու կոշիկները պետք է լինեն մաքուր և ունենան վայելուչ տեսք։

II. ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ ՑԵԽԻ ԲԱՆՎՈՐԻ ՀԱՄԱՐ

Գալով ցեխ բանվորը պարտավոր է՝

1. Ցեխի մուտքի մոտ սարքած հատուկ քերիչներով, խոզանակներով և մաքրման այլ պարագաներով խնամքով մաքրել կոշիկների փոշին ու կեղտը։

2. Ոճառով լվանալ ձեռքերը կամ լվանալ մարմինը ցնցուղի տակ (այն ձեռնարկություններում, վորտեղ բաղնիք կա), վորից հետո հագ-

նել իր սանհագուստը։ Սանհագուստը կոճկած կամ թելով կապած պետք է լինի։

3. Վերնահագուստը, գլխի ծածկոցը, կրկնակոշիկները, կապոցները, պայուսակները և այլն թողնել հանդերձարանում, իր անձնական պահարանում։

4. Ունենալ մաքուր, չպատառոտված սանհագուստ և արտահագուստ։

Աշխատողներին արգելվում է ցեխ մտնել կեղտոտ, պատառոտած սան. և արտահագուստով, ինչպես նաև չմաքրած կոշիկներով։

5. Ցեխում աշխատանքն սկսելուց առաջ բանվորը պարտավոր է ձեռքերը լվանալ մեկ—տասերորդ տոկոսային քլորաջրով և սրբել ու չորացնել մաքուր սրբիչով։ Միայն դրանից հետո բանվորն իրավունք ունի ձեռք տալ հումույթին, կիսաֆաբրիկատին կամ մթերքին։

Աշխատանքի որվա ընթացքում ձեռքերը կեղտոտելիս, բանվորը պետք է լվացվի քլորաջրով։

6. Կտրուկ կերպով արգելվում է ցեխում թքամաններից բացի վորևե այլ տեղում թքելը։

7. Արգելվում է ծխելը ցեխերի այն տեղերից դուրս, վորոնք նշված են հրդեհային պաշտպանության կողմից։

8. Արտաքնոցից ոգտվելուց հետո բանվորը պարտավոր է խնամքով լվանալ ձեռքերն ոճառով և քլորային լուծույթով։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Մեծ ձեռնարկների արտաքնոցներում պետք է լինեն մաքրության և կարգ ու կանոնին հետևող հերթապահ սանիտարներ։

9. Արտադրության պրոցեսում բանվորը պարտավոր է մաքրություն պահպանել իր աշխատանքի տեղում։

Արգելվում է ճաշորդները հատակին գցել, թափել, կեղտոտել և այլն։

10. Յուրաքանչյուր ցեխում պետք է ունենալ բավարար քանակությամբ և մաքրման համար հարմար կառուցված արկղներ՝ «սանիտարական խոտան», ուր բանվորը պարտավոր է լցնել արտադրության բոլոր ճաշորդները։

Հումույթը, կիսաֆաբրիկատը կամ մթերքը արտադրության պրոցեսում հատակին ընկնելիս դրվում են հատուկ արկղներում և նրանց հետագա ոգտագործման հարցը լուծում է սանիտարական բժիշկը։

11. Աշխատանքն ավարտելուց հետո (հերթափոխության վերջում) յուրաքանչյուր բանվորի տեղը լվացած ու կարգավորված պետք է լինի։

12. Յուրաքանչյուր բանվոր և ցեխի վարչություն պարտավոր են հետևելու, վորպեսզի արտադրության մեքենաները իր ժամանակին հեռացվեն այդ նպատակի համար նշանակված հատուկ հավաքարար անձնակազմի միջոցով։

13. Արգելվում է ցեխում վորևե բան ուտել։

14. Բանվորը պարտավոր է խստորեն հետևել արտադրության մեջ գործածվող ինվենտարի և կահավորման ժաքրության։

15. Արտադրության մեջ վերամշակվող հումույթն ու կիսաֆաբրիկատը լավորակ պետք է լինեն։ Փչացած, կեղտոտ և այլն մթերքների վերամշակումն արգելվում է։ Յուրաքանչյուր կասկածելի հումույթի և կիսաֆաբրիկատի մասին բանվորը պարտավոր է անմիջապես հայտնել վարչությանն ու սանիտարական տեսուչին. առանց նրանց թույլտվության ավյալ մթերքը չի կարող յենթարկվել հետագա վերամշակման։

16. Վիրավորվելու, ջարդվելու և այլ վնասվածքների դեպքում, վորոնք տեղի յեն ունենում արտադրության պրոցեսում։ բանվորը պարտավոր է անմիջապես հայտնել ցեխային վարչությանը և դիմել ժոտակա բուժկայանը։

17. Սննդային ձեռնարկների բոլոր բանվորներն ու ծառայողները պարտադիր կարգով յենթարկվում են ժարմնական քննության տեղական առողջապահական կայանում կամ բուժարանում, վոչ պակաս քան ամիսը մեկ անգամ։ Նույն տեղում կատարվում է բացիլակրման պարտադիր պարբերական ստուգումը սանիտարական տեսչի կողմից սահմանված ժամկետներում։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Բժշկի վորոշումը՝ վորևե բանվորի կամ ծառայողի հիվանդության կամ բացիլակրման պատճառով արտադրությունից հանելու մասին— պարտադիր է արտադրության վարչության համար և առանց առարկության պետք է կիրառվի կյանքում։

18. Ցեխից հեռանալիս, բանվորը պարտավոր է բանվորական տեղը ցեխի վարպետին հանձնել պատշաճ վիճակում, հանել իրենից սան. և արտահագուստը և այն կախել այդ նպատակի համար հատկացված տեղում։

19. Բանվորը պարտավոր է հետևելու, վորպեսզի ինվենտարն ու կահավորումը (դույլեր, խոզանակներ, ջնջոցներ և այլն), վորոնք գործադրվում են շենքի հավաքման ու ժաքրման համար, ոգտագործվեն ինչի համար վոր նշանակ-

ված են և պահվեն վորոշված հատուկ տեղում։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Հավաքման բոլոր ինվենտարն արտադրական ինվենտարից տարբերելու համար պետք է ներկվի հատուկ գույնով։

III ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ ՀԱՆՐԱԿԱՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՊՐՈՂ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ամեն որ առավոտյան անկողնուց յելնելիս բանվորը պարտավոր է՝

1. Թափ տալ իր սավանն ու վերմակը բակում, կարգի բերել իր անկողինը և մաքրել կոշիկներն ու հագուստը։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— ա) Ներքնակներն ողի յեն տրվում տասնորյակում վոչ պակաս, քան մեկ անգամ։

բ) Ներքնակները լցվում են կարիքի դեպքում։

2. Լվացվելիս բանվորը պարտավոր է խնամքով լվանալ յերեսը, վիզը և ձեռքերը մինչև արմունկը։ Ամառը վոտքերը պետք է լվանալ մինչև ծնկները և հնարավորության սահմաններում հաճախակի փոխել գուլպաները՝ թույլ չտալով քրտինքի հոտի տարածումը։

3. Հանրակացարանում գտնվող բանվորներին արգելվում է՝

ա) ծխել ննջարաններում,

բ) լվանալ սպիտակեղենն այդ նպատակի համար նշանակված հատուկ տեղերից դուրս։

4. Բանվորը պետք է հետևի, վոր հանրակացարանն ավլվի և ողը մաքրվի որական առնվազն յերկու անգամ։

5. Արգելվում է լվացարաններ դնել ընդհանուր ննջարաններում։ Լվացման շենքերը պետք է լինեն առանձին և հատուկ կահավորված։

Լվացարանները պետք է ունենան բավական քանակություն պտուկներ և միշտ ջրով լցված լինեն, իսկ լվացարանների տակի դույլերը լցվելիս ժամանակին պետք է դատարկել։

6. Հանրակացարանների ջրամաններում միշտ պետք է լինի անհրաժեշտ քանակով լավորակ յեռացրած ջուր։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Յուրաքանչյուր մասնակի դեպքում հում ջուր խմելը թույլատրվում է սան. տեսչի կողմից։

IV ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆԻ, ՎԱՐՍԱՎԻՐԱՆՈՑԻ ՅԵՎ ԲԱՂՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ամեն մի բանվոր հանդերձարանում պետք է ունենա իր սեփական տեղը։ Յուրաքանչյուր տեղ մյուսից անջատված պետք է լինի միջապատով, կամ ամեն մի բանվոր պետք է ունենա իր առանձին պահարանը։

2. Հանդերձարանի շենքն անպայման ախտահանվում է (միջատների վոչնչացում) և դեբատիզացիայի յև յենթարկվում (կրծողների վոչընչացում) տասնորյակում վոչ պակաս, քան մեկ անգամ։

Բանվորների մեջ վորևե վարակիչ հիվանդություն յերևան գալու դեպքում անմիջապես պետք է ախտահանում կատարել սանիտարական բժշկի ցուցմունքի համաձայն։

3. Հանդերձարանը և բանվորների անձնական պահարանները վեցորյակում վոչ պակաս քան մեկ անգամ պետք է լվանալ ոճառով և պահել պատշաճ մաքրության մեջ։

Վարսավիրանոցը պետք է ունենա բավարար քանակի մաքուր անձեռնոցիկներ, անհատական վրձիններ և ախտահանման միջոցներ։ Խուզած մազերն անպայմանորեն հավաքվում են հատուկ հարմարեցրած թիթեղյա արկղներում և այրվում։

5. Բաղնիքից ոգտվող բանվորը պարտավոր է խնամքով լողանալ և հագնվել, պահպանելով խստագույն անձնական մաքրություն։

V ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄՆ ՈՒ ՀԱՎԱՔՈՒՄԸ

1. Հանդերձարանը, բաղնիքը, լվացքատունը և ախտահանող մեքենան սպասարկող բանվորները, ձեռնարկների հավաքարարներն ու արտադրության մեջ մաքրություն պահպանող մընացած վոչ անձնակազմը պարտավոր են ունենալ հատուկ, վորոշակիորեն տարբեր նշաններով սանիտարական հագուստ, վորի նշաններն աչքի ընկնող կերպով տարբերում են այդ բանվորներին արտադրության մեջ գտնվող բանվորներից։

2. Ձեռնարկների հավաքումն ու ախտահանումը կատարվում է գլխավոր Սանիտարական Տեսչության հրատարակած հատուկ հրահանգների համաձայն։

Ներկա կանոնների հիշյալ կետերը խախտելու համար հանցավորները հեռացվում են արտադրությունից և հանրակացարաններից։

ԽՍՀՄ-ի Մատժողկոմատի Գլխավոր Սանիտարական Տեսչության պետ՝ ՏՈՄՊԱԿՈՎ

Հաստատում եմ
ԽՍՀՄ-ի Մատակարարման Ժողովրդական կոմիսար՝ ՄԻԿՈՅԱՆ
31-ն հոկտեմբերի 1933 թ.

ԱԽՏԱՀԱՆՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԽՍՀՄ-ի Մատժողկոմատի Սննդի Արդյունաբերության ձեռնարկություններում հարկ յեղած ախտահանումն ապահովելու համար, վորը մթերքները բակտերիալ աղտոտումից ազատելու և բանվորներին վարակիչ հիվանդություններից պաշտպանելու միջոց ե հանդիսանում, սահմանվում ե ախտահանման հետևյալ կանոնները.

I ԱՂԲԻ ՅԵՎ ՈՒՏԻԼԻ ԱՐԿՂՆԵՐԻ ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

1. Մինչև ախտահանումն սկսելը բակի աղբարկղները խնամքով մաքրում են աղբից և կեղտոտություններից։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Աղբը դուրս ե տարվում հատուկ հարմարեցրած գումակով, կամ փակ արկղներով, վորոնք աղբը դուրս թափելուց հետո անմիջապես ախտահանվում են քլորակրի լուծությամբ (500 գրամ կիրը լուծած մեկ դույլ ջրում)։

2. Բակի աղբարկղները մաքրելուց հետո, անմիջապես ախտահանում են քլորակրի լուծույթով։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Տարվա տաք յեղանակներին որական վոչ պակաս քան 2 անգամ այդ լուծույթով սրսկում են աղբարկղների պարունակությունը։

3. Նույն այդ ձևով, նախապես մաքրելուց հետո, ախտահանում են նաև բակի և փողոցի թքամանները, սափորները և այլն։

4. Արտադրական մեքենաների համար գործածվող արկղները («սանիտարական խոտան») դատարկելուց հետո ամեն որ ախտահանում են քլորակրի լուծույթով և լվանում տաք ջրով կամ ուժեղ զոլորշիով։

II ԱՐՏԱՔՆՈՑՆԵՐԻ ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

5. Բակի արտաքնոցների շենքերն ամեն որ, (որական վոչ պակաս քան 2 անգամ) մաքրում են արտաքնոցներում պահվող հատուկ թիակով և ավելով, վորից հետո ախտահանում են քլորա-

կրի կամ ծծմբակարբոլյան խառնուրդի լուծույթով։ Վոտատեղերը ծածկում են քլորակրով։ Թիակն ու ավելը ախտահանում են ամեն անգամ աշխատանքի վերջում, նույն ախտահանիչ միջոցներով։

6. Ներգործարանային արտաքնոցները նույնպես խնամքով մաքրում են և շլանգից թողած ջրով լվանում, վորից հետո յուրաքանչյուր հերթափոխությանն ախտահանում են թարմ պատրաստած հանգցրած կրի կամ քլորակրի լուծույթով։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Արգելվում է արտաքնոցներում դռան բռնակներ ունենալ. դռներն այնպես պետք է հարմարեցված լինեն, վորպեսզի յերկու կողմից էլ բացվեն վոտքի ամենաթեթև հարվածից։

Արտաքնոցների դռներն ամեն որ պետք է լվանալ մոխրաջրով ու ոճառով։

7. Ներգործարանային արտաքնոցների պանելներն ամեն որ պետք է լվանալ տաք ջրով, մոխրաջրով և ոճառով։

8. Վոտատեղերը, պիսսուարները և պիսսուարների տակի թասերը պետք է մաքրել 5 տոկոսային բյուրեղային կարբոլաթթվի լուծույթով կամ նավթով, վորից հետո լվանալ շլանգից թողած ջրով, իսկ թասերը լվանալ թարմ թեփով։

III ԱԽՈՌՆԵՐԻ, ԽՈԶԱՆՈՑՆԵՐԻ, ՃԱԳԱՐԱԲՆԵՐԻ, ԹՌՉՆՈՑՆԵՐԻ, ԾԱՌԱՅՈՂ ՇՆԵՐԻ ՇԵՆՔԵՐԻ ՅԵՎ ԳՈՒՄԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐԻ ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

9. Ախոռները, խոզանոցները, ճագարաբները, թռչնոցները, ծառայող շների շենքերը և գումակի հրապարակները ամեն որ խնամքով մաքրել աղբից և այլն։

Վերոհիշյալ շենքերի ախտահանումը կատարվում է նրանց պարբերաբար սպիտակացնելով, նրանց կեղտատար փորակները՝ քլորակրի լուծույթով, իսկ աղբակուտակման հրապարակները՝ քլորակրով։

IV ՀՈՒՄՈՒՅԹԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ, ԾԱԾԿԵՐԻ ՅԵՎ ՄԵՐՁԱՏԱՐ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

10. Ամեն որ աշխատանքը վերջացնելուց և հուժույթը հեռացնելուց հետո հրապարակը խնամքով մաքրում են, ջրով լվանում և ծածկում կրի բարակ շերտով, կամ խոնավացնում կրաջրով ու

այդպես պահում ամբողջ գիշերը։

11. Ամեն որ առավոտյան մինչ հումույթ ստանալը, հումույթային հրապարակը պետք է խնամքով մաքրել և կրի մնացորդները շլանգի ջրով լվանալ։

12. Ծածկի տակն ու մերձատար ճանապարհները պետք է մաքրել կեղտից և հումույթի մնացորդներից, լվանալ ու սրսկել 5 տոկոսային քլորային լուծույթով կամ կրակաթով։

13. Արգելվում է հումույթային հրապարակների մոտ հումույթային մնացորդների կամ աղբի կուտակումը։

14. Փչացած, անոգտագործելի հումույթը գործարանի տերիտորիայի վրա մեկ որից ավելի պահելն արգելվում է։

V ՏԱՐԱՅԻ, ՅԵԽԱՅԻՆ ԻՆՎԵՆՏԱՐԻ, ՍԱՐՔԱՎՈՐՄԱՆ ՅԵՎ ԱՊԱՐԱՏՈՒՐԱՅԻ ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

15. Սննդային արդյունաբերության մեջ տարբերի տեսակները, որոնք ամենից շատ են տարածված,— տակառներ, փայտե արկղներ, ապակյա շշեր, թիթեղյա տուփեր, զամբյուղներ,

ինչպես նաև սարքավորման և ապարատուրայի պարագաները սրբելու ջնջոցներ, տրանսպորտյոր, արմատահատեր և այլն,— ախտահանվում են արտադրության բնույթի և իր նշանակման նպատակին համապատասխան, ըստ վորում ախտահանման ձևն ու բնույթը յուրաքանչյուր առանձին դեպքում վորոշում է տվյալ արտադրության սանիտարական տեսուչը։

16. Տարայի ախտահանման համար վորպես որենք անհրաժեշտ է գործադրել՝

ա) Տակառների նկատմամբ (հետադարձ տարայի) յերկու յերեսից խնամքով մաքրումը և վոչ պակաս քան 5 րոպե ուժեղ գոլորշիով լվանալը կամ յեռացրած ջրով վողողելը։

բ) Հումույթի համար գործադրվող փայտե արկղները ախտահանվում են նույն ձևով։

գ) Ապակյա շշերն ախտահանվում են՝ 10 տոկոսյա կրակաթի լուծույթի մեջ դնելու և դրանից հետո տաք ջրով կամ գոլորշիով խնամքով լվանալու միջոցով։

դ) Ներգործարանային ինվենտարն ախտահանում են (կիսատակառներ, թասեր, թաբախ, շերեփ և այլն) 3 տոկոսյա շչոլոկի լուծույթով և դրանից հետո տաք ջրով կամ ուժեղ գոլորշիով լվանում։

յե) Ցեխային սարքավորումն ու ապարատուրան ախտահանվում են սկզբում խնամքով մաքրելու, շչոլոկի տաք լուծույթով լվանալու, ինչպես և տաք ջրով ու սաստիկ գոլորշիով շփելու միջոցով։

զ) Թիթեղյա տուփերը խնամքով լվանում են յեռացրած ջրով կամ շփում ուժեղ գոլորշիով։

ե) Զամբյուղները լվանալուց հետո ընկղմում են յերեք րոպեյով 5 տոկոսանոց քլորային կամ հանգցրած կրի լուծույթի մեջ ու ապա լվանում շլանգից բաց թողնվող ջրով։

VI ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ (ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆՆԵՐ, ԲԱՂՆԻՔՆԵՐ, ԴՈՒՇԵՐ, ԼՎԱՅՔԱՏՆԵՐ ՅԵՎ ԱՅԼՆ) ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

17. Հանդերձարաններն ամեն որ մաքրում են փոշուց, սարդոստայնից, իսկ անհատական պահարանները վերցրյակում վոչ պակաս, քան մեկ անգամ խնամքով մաքրում են ոճառա—մոխրաջրային լուծույթով։

18. Ցնցուղները, բաղնիքները, լվացքատները ամեն որ աշխատանքը վերջանալուց հետո

խնամքով մաքրում են։ Նստարանները, հատակները ու ինվենտարը մաքրում են ոճառա—մոխրաջրային լուծույթով և լվանում տաք ջրով։

19. Հանդերձարանում վոջիլներ հայտնաբերելու դեպքում սանիտարական բժշկի ցուցմունքի համաձայն հանդերձարանները խնամքով ախտահանում են (միջատների վոչնչացում) իսկ հագուստն ուղարկում մոտակա կամերան։

20. Վերևի սուր վարակիչ հիվանդություն յերևվալու դեպքում ախտահանումը կատարվում են առողջապահական տեղական որգանները՝ սանիտարական տեսչի ակտիվ մասնակցությամբ և ոգնությամբ։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Բոլոր անհրաժեշտ հակահամաճարակային սրսկումները կատարում են առողջապահության տեղական որգանները։

VII ԳՈՒՄԱԿԻ ԱԽՏԱՀԱՆՈՒՄԸ

21. Սայլային և ավտոմոբիլային վողջ գումակը, վորը փոխադրում է հումություն, կիսաֆաբրիկատ և պատրաստի արտադրանք, սիստեմատիկորեն պետք է մաքրվի և լվացվի շլանգներից բաց թողնված ջրով—սանիտարական տեսչի սահմանած ժամկետին, յելնելով տեղական պայմաններից։

22. Գումակի ախտահանումը պարտադիր է բոլոր դեպքերում, լինի այդ պայմանական պլիտանի հումույթ, ֆաբրիկատներ կամ ոգտագործելի նյութ փոխադրելիս։

Այդպիսի դեպքում ախտահանում են 5 տոկոսանոց քլորակրի լուծույթով ու ապա շանգից բաց թողնվող ջրով լվանում։ Բացահայտ վարակված հումույթի կամ ֆաբրիկատների տեղափոխումների դեպքում ախտահանում են 20 տոկ. քլորակրի լուծույթով, գումակի բոլոր մասերն հորդառատ թրջում ու վոչ շուտ քան մեկ ժամ հետո ջրով լավ լվանում։

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Սիբիրախտ հայտնաբերելիս գումակի ախտահանման ձևերը յուրաքանչյուր առանձին դեպքում վորոշում է սանիտարական տեսուչը։

23. Հարկավոր չափով ախտահանիչ միջոցները ու ապարատուրան ձեռք է բերվում վարչության կողմից՝ ըստ սանիտարական տեսչի ցուցմունքների—ձեռնարկության հաշվին և պահվում են հատուկ նշանակված տեղում։

Ախտահանումը կատարվում է դրա համար հատկապես պատրաստված բանվորների կողմից՝

սանիտարական տեսչի ղեկավարությամբ և պատասխանատվությամբ։

Սանիտարական տեսչի պահանջներն ախտահանման մասին պարտադիր են ձեռնարկության վարչության համար։

ԽՍՀՄ-ի Մատժողկոմատի Գլխավոր
Սանիտարական Տեսչության
պետ՝ ՏՈՄՊԱԿՈՎ

ՀԱՅԿՈՒՄԵՏ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Հ. ՀՍՀՀ-ՍՍՌ
Ա. ՄԱՍՆԻԿՅԱՆ

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0271328

ՆԿԱՏՎԱԾ ՎՐԻՊԱԿՍԵՐ

Եջ	Տող	Տպված է	Պետք է լինի
6	1 ներքևից	վում է	վում են
9	11 վերևից	արգելվում է մեծացորդները	արգելվում է մեթերքի մեծացորդները
13	9 ներքևից	պտուկներ	պտուկներ և ծորակներ
18	6 և 9 ներքևից	մոխրաջրով	մոխրաջրով (շչոլոկով)
19	6 ներքևից	մերձատար ճանապարհների	մերձատար ճանապարհների (под'ездных путей)
22	3 վերևից	մաքրելու, շչոլոկի տաք լուծույթով լվանալու, ինչպես և տաք ջրով ու սաստիկ գոլորշիով շփելու միջոցով։	մաքրելու, ապա շչոլոկի տաք լուծույթով լվանալու և յեռացող ջրով կամ ուժեղ գոլորշիով շփելու միջոցով։

757

3779

1. Правила личной гигиены рабочего на предприятиях пищевой промышленности Наркомснаба СССР.

2. Правила производства дезинфекции на предприятиях пищевой промышленности Наркомснаба СССР